

Πέθανε στα Σκόπια κι ο θάνατος τον βρήκε όρθιο

Στο φως η ζωή του Ζορμπά

Γιος του μεγαλοσέλιγκα Φώτη Ζορμπά από το Καταφύγι, που είχε κοπάδια δύο χιλιάδων αιγοπροβάτων, ο Γεώργιος Ζορμπάς, ήρθε στη ζωή το 1869, αλλά ανήσυχος καθώς ήταν, παράτησε τη δουλειά του πατέρα του για να ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο.

Ανθρωπος γλεντζές, ανοιχτόκαρδος και πανέξυπνος, έγινε υλοτόμος και αργότερα έφυγε στη Χαλκιδική όπου εργάστηκε ως μεταλλωρύχος. Εκεί έμελλε να γνωρίσει την Ελένη. Την ερωτεύτηκε και γρήγορα την παντρεύτηκε στο Παλαιχώρι, για να του χαρίσει ούτε ένα, ούτε δύο, αλλά δώδεκα παιδιά, από τα οποία έζησαν τα επτά, που σκόρπισαν σε όλη την Ελλάδα και τη Σερβία.

Ήταν φίλος με τον Νίκο Καζαντζάκη και όταν αυτός άρχισε να γράφει για το "βίο και την πολιτεία" του, ο ένας από τους γιους του Ζορμπά, ο Ανδρέας, στρατιωτικός, φέρεται να τον απείλησε ότι θα τον πάει στα δικαστήρια αν έγραφε για τον πατέρα του και έτσι ο διάσημος συγγραφέας άλλαξε το όνομα και από Γεώργιος, τον ανέφερε στο έργο του "Αλέξη Ζορμπά" με το οποίο έγινε θρύλος.

Το ανήσυχο πνεύμα του και ο ατίθασος χαρακτήρας του τον "έσπρωξαν" το 1930 προς το Βορρά. Ενα πρωί, ξημερώματα, χωρίσαμε", γράφει ο Νίκος Καζαντζάκης.

"Αυτός πήρε το δρόμο κατά το βορρά και καταστάλαξε στη Σερβία, σε ένα βουνό δίπλα στα Σκόπια, όπου ξετόπισε, λέει, πλούσια φλέβα λευκόλιθο, τσίλιξε μερικούς στρατολόγους, αγόρασε άνεργα, στρατολόγησε εργάτες και άρχισε πάλι να ανοίγει μέσα στη γης γαλαρίες.

"Τίναξε βράχους, έφτιαξε δρόμους, έφερε νερό, έχτισε σπίτι, γνώρισε, γέρος κοτσονάτος, μια όμορφη λεβεντοχήρα, τη Λιούμπα κι έκανε ένα παιδί μαζί της".

Εκεί, στα Σκόπια, έζησε ως το 1942, οπότε και πέθανε, αν και στο μνήμα του αναφέρεται ότι πέθανε το 1943. Όπως έγραψε ο Καζαντζάκης, "ο θάνατος τον βρήκε ολόρθο, με τα νύχια καρφωμένα στο παράθυρο".

"Έκαμα, έκαμα, έκαμα στη ζωή μου και πάλι λίγα έκαμα. Ανθρωποι σαν κι εμένα έπρεπε να ζούνε χίλια χρόνια. Καληνύχτα", ήταν τα τελευταία του λόγια σύμφωνα με τη μαρτυρία της Λιούμπα, με

την οποία πέρασε τα τελευταία χρόνια της ζωής του δίχως να την παντρευτεί. "Ευθύς ανασηκώθηκε από τα μαξιλάρια, πέταξε τα σεντόνια, έκαμε να τιναχτεί επάνω. Τρέμαμε να τον κρατήσουμε, μα αυτός μας πέταξε πέρα, κατέβηκε από το κρεβάτι, πήγε στο παράθυρο. Κι εκεί πιάστηκε από το περβάζι, κοίταξε πέρα κατά τα βουνά, γούρλωσε τα μάτια κι άρχισε να γελάει κι ύστερα να

σκειται και σήμερα ο τάφος του. Μάλιστα, πέρυσι έγιναν εκδηλώσεις στα Σκόπια όπου ο Μίκης Θεοδωράκης ανέβασε το έργο "Αλέξης Ζορμπάς" παρουσία του προέδρου της ΠΓΔΜ Κίρο Γκλιγκόροφ. Εκείνο όμως που δεν έχει ξεκαθαριστεί, είναι πού γεννήθηκε ο διασημότερος, ίσως, Έλληνας. Μια κοινότητα, το Καταφύγι Κοζάνης, και ένας Δήμος, του

Απο την πλευρά τους οι αρχές του Κολυμδρού, έχουν να παρουσιάσουν και αυτές σπίτι στο οποίο υποστηρίζουν ότι γεννήθηκε ο Ζορμπάς και σχεδιάζουν την ανέγερση ανδριάντα του στην κεντρική πλατεία.

ΑΝΕΚΔΟΤΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΤΟΝ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ
Ανέκδοτες επιστολές του θρυλικού Αλέξη Ζορμπά προς το φίλο

με την αναζήτηση της τύχης του, προβάλλει μέσα από ένα γράμμα που έστειλε στις 22 Νοεμβρίου 1923 από το Νις της Σερβίας, στον "Αγαπητό Νίκο", όπως τον αποκαλεί με τη δική του ορθογραφία. "... δοκιμάζω τάχα τη θα πηται εαν πόθνενα παραδύγατος χάρην... πιος θα τρεχε προτος Να δη τοσον κερώ τη έκαμα και τη δουλειά μου από τη πόθνα από Αρόστια ή από πινα απο φρονιμαδα ή από τρέλα διότι αναμένω θάνατον από Γινεκοφαρμάκωμα", λέει στον αγαπημένο φίλο του με μια δόση (αυτο)σαρκασμού.

Σε άλλο σημείο, με τον δικό του λεβέντικο τρόπο αφού πληροφορεί το Νίκο Καζαντζάκη για μια υπόθεση εμπορίας πετρελαίου που είχε εμπλακεί και για την οποία σημειώνει "κυριος ήδαι πότε θα ημαι βεβεος περι κέρδη", σημειώνει:

"Καταγγίνομε σκαβο σκαβο να βρω θησαυρούς και θησαυρούς. Ατελευτατος διλαδή θα σκαβο εοσ ότου σκάφουν άλλη για μένα το κιβούρι μου τότε θα νουχάσο θα νουχάσουν και οι φυλι μου..."

Η ατμόσφαιρα ήταν συγκινητική στην εκδήλωση και τα δύο του εγγόνια δάκρυσαν ακούγοντας να διαβάζονται τα ποιήματα του διάσημου παππού τους. Όπως μεγάλη ήταν η συγκίνησή τους όταν ο υφυπουργός Εσωτερικών κ. Γιώργος Φλωρίδης διάβασε την απόφαση της κυβερνήσεως με την οποία τους αποδίδεται η ελληνική ιθαγένεια. "Ήταν χρέος για την Ελλάδα, προς το θρυλικό και διάσημο παιδί της, τον Αλέξη Ζορμπά", είπε μεταξύ άλλων ο κ. Φλωρίδης, ενώ η κ. Άννα Γκαϊγκάρ και ο Βαγγέλης Γιάντες ευχαρίστησαν την Ελλάδα και όσους βοήθησαν για να πάρουν την ιθαγένεια, κάτι που όπως τόνισαν περίμεναν επί πολλά χρόνια.

Παράλληλα, εκπρόσωπος των κοινοτικών αρχών του χωριού Καταφύγι της Κοζάνης, όπου γεννήθηκε ο Αλέξης Ζορμπάς, ανακοίνωσαν την απόφαση του δήμου Βελβένδου, στον οποίο ανήκει το χωριό, να ανακηρύξει τα δυο εγγόνια του επίτιμους δημότες. Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν ο βουλευτής Επικρατείας του ΠΑΣΟΚ Π. Παρλασσηνόπουλος, που πρωτοστάτησε στην υπόθεση της χορήγησης της ιθαγένειας, ο βουλευτής Θεσσαλονίκης της ΝΔ Π. Ψωμιάδης, πολλοί κάτοικοι από το Καταφύγι και..

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Ήττα για ΠΑΣΠ - ΔΑΠ

Ο συνδυασμός "Ενωτική Πρωτοβουλία", στον οποίο εντάσσονται οι αριστερές και ανεξάρτητες φοιτητικές παρατάξεις του Πολυτεχνείου Κρήτης είναι ο νικητής των εκλογών που έγιναν προχθές στον Ενιαίο Σύλλογο των φοιτητών του Ιδρύματος. Ηρθε πρώτος με μεγάλη διαφορά από την ΠΑΣΠ (δεύτερη) και τη ΔΑΠ (τρίτη).

Η "Ενωτική Πρωτοβουλία", όμως, αναδείχθηκε νικήτρια και στο Σύλλογο Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης και μόνο στο Σύλλογο Μηχανικών Ορυκτών Πόρων πρώτη ήρθε η ΠΑΣΠ.

Αναλυτικά, τα επίσημα αποτελέσματα έχουν ως εξής:
-Ενιαίος Σύλλογος: Εγγεγραμμένοι: 1080. Ψήφισαν

Παραγωγής και Διοίκησης: Εγγεγραμμένοι 456. Ψήφισαν: 226.

Ελαβαν: Ενωτική Πρωτοβουλία: 89, ΠΑΣΠ 62, ΔΑΠ: 56, λευκά: 7, άκυρα: 12.

-Σύλλογος Μηχανικών Ορυκτών Πόρων.

Εγγεγραμμένοι: 265. Ψήφισαν: 126

Ελαβαν: ΠΑΣΠ: 51, ΔΑΠ: 42, ΑΜ.ΑΝ (Άμεση Ανανέωση): 28, λευκά: 3, άκυρα: 2

Σημειώνεται ότι στο συνδυασμό "Ενωτική Πρωτοβουλία Φοιτητών και Παρατάξεων Πολυτεχνείου Κρήτης" εντάσσονται οι: Ανεξάρτητη Κίνηση, Ενιαία Κίνηση Αυτόνομων Υποψηφίων (ΕΚΑΥ), Γοργοπόδαρο Κίνημα Αγωνιστικής Πάλης (ΓΚΑΠ), Ριζοσπαστική

ΑΝΟΙΚΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ Ν. ΠΑΣΟΚ

Εκδήλωση με ανοιχτή συζήτηση διοργανώνει η Τοπική Οργάνωση Νεολαίας ΠΑΣΟΚ του Δήμου Νίκου Καζαντζάκη την Κυριακή 27 Δεκεμβρίου στις Αγ. Παρασκευές.

Ομιλητής στην εκδήλωση θα είναι ο υπουργός Γεωργίας Γιώργος Ανωμερίτης ο οποίος θα αναλύσει το θέμα "Νέοι Αγρότες - Κυβερνητική Πολιτική".

χλιμντρίζει σαν άλογο". Εκεί στα Σκόπια ενταφιάστηκε στο νεκροταφείο, για να παραμείνει αυτός ο θρυλικός Έλληνας-Βαλκάνιος άγνωστος μεταξύ αγνώστων. Πέρυσι η εφημερίδα "Έθνος" έκανε πλατεία γνωστό τον ακριβή τόπο όπου αναπαύεται ο κοσμοπολίτης Έλληνας λεβέντης.

ΕΡΙΖΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ
Είναι βέβαιο ότι ο Γεώργιος Ζορμπάς πέθανε το 1942 και ενταφιάστηκε στα Σκόπια, όπου βρι-

Κολυμδρού Πιερίας, ερίζουν για το πού είδε το φως της ζωής ο Ζορμπάς.

Οι Καταφυγιώτες έχουν εντοπίσει, λένε, το σπίτι όπου γεννήθηκε και σκοπεύουν να το ξαναχτίσουν διότι στη θέση του δεν υπάρχουν παρά ερείπια από την κατοχή, όταν έκαψαν το χωριό οι Γερμανοί. Μάλιστα έχουν στήσει και προτομή του εξαδέλφου του Ζορμπά, Αστέριου, στην είσοδο του χειμερινού συνοικισμού τους στην Κατερίνη.

του συγγραφέα Νίκο Καζαντζάκη, παρουσιάστηκε για πρώτη φορά χθες το βράδυ σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη και στην οποία αποδόθηκε επίσημως η ελληνική ιθαγένεια στους δύο εν ζωή απογόνους του κοσμοπολίτη Έλληνα Βαλκάνιου, Άννα Γκαϊγκάρ, 57 χρόνων και Βαγγέλη Γιάντες, 62 χρόνων, που σήμερα ζουν στο Βελιγράδι.

Ένας Ζορμπάς που φοβόταν μήπως τον ... δηλητηριάσουν οι γυναίκες, αλλά και παθιασμένος